

DOMÁCÍ BOHOSLUŽBA

PŘELOM ROKU S MARIÍ, MATKOU BOŽÍ

„Maria však to všechno uchovávala v srdci...“

ÚVOD

Tuto domácí liturgii se můžeme modlit sami nebo v rodinném kruhu.

Je přednostně určena pro vigili **slavnosti Matky Boží, Panny Marie** (tedy silvestrovský večer) nebo přímo pro první den nového roku.

Bylo by dobré si předem připravit stůl, ke kterému si sedneme nebo kolem kterého se jako rodina, manželský pár... setkáme. Na stůl můžeme položit Písmo, svíčku a připravit si skleničky s vínem nebo jiným nápojem k přípitku.

Dnešní modlitba vyžaduje i krátkou osobní přípravu. Pokusme si v posledních hodinách starého roku nebo naopak v prvních hodinách roku nového najít 15 – 30 minut, které strávíme s Bohem o samotě a v tichu. Je dobré si na přelomu roku najít trochu ticha a času na ohlédnutí se nazpět. Ne proto, abychom si nostalgicky připomínali staré dobré zašlé časy, ani proto, abychom se trápili tím, co se nepodařilo, ale abychom ve svém životě dokázali rozpoznat Boží působení a žasli nad všemi podivuhodnými skutky, které Bůh v našich životech vykonal. Latiníci jim říkali „**mirabilia Dei**“. Některé tyto úžasné věci si vybavíme lehce, protože radost z nich jsme zakoušeli hned. U jiných budeme třeba překvapeni, protože tento pohled nazpět nám odhalí, jak to, co se nám nejprve zdálo ztracené, beze smyslu nebo zlé a beznadějně, se nakonec ukázalo jako požehnané a dobré. U dalších událostí možná ještě nenastal ten pravý čas. A tak je budeme „uchovávat v srdci“ v naději, že Bůh, který v našich životech už tolikrát proměnil pád v povstání a krach ve vítězství, je ve své věrnosti promění i tentokrát. Projděme si tak v osobní modlitbě celý uplynulý rok a na list papíru si své „podivuhodné Boží skutky“ zaznamenejme. Objevíme možná s překvapením, že rok 2020 rozhodně nebyl jen COVID!

Modlíme-li se sami, je dobré číst všechny texty i modlitby nahlas. Pokud je nás kolem stolu více, určíme si, kdo modlitbu povede.

Na úvod si můžeme nahlas přečíst následující antifonu, která je vstupní antifonou z dnešní slavnosti:

všichni: „Dnes vzešlo nad námi světlo, protože se nám narodil Kristus Pán; dostal jméno: podivuhodný Bůh, kníže pokoje, otec budoucího věku, jeho království nebude mít konce.“

Potom uděláme společně znamení kříže stejně jako při bohoslužbě v kostele.

1.: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

ostatní: *Amen.*

PROSBA O ODPUŠTĚNÍ

1.: Dnes se chceme s vděčností ohlédnout za právě uplynulým rokem a s nadějí vstoupit do roku nového. Na cestu je nám dáno slovo o Marii, Matce Boží, která „*to všechno uchovávala ve svém srdci.*“ Nechceme, Bože, zapomenout ani si minulost idealizovat, nechceme ani vyhlížet budoucnost se strachem a obavami a trávit čas marným přemýšlením, jak a co nový rok přinese. Minulost ti chceme odevzdat, abys dal růst tomu, co jsme s tvou pomocí zasadili, a abys odpustil, čím jsme se proti lásce a životu provinili. Dej nám sílu odpuštění skutečně přijmout a také ho nabídnout tam, kde je třeba, abychom mohli do nového roku vykročit vnitřně svobodní. Do tvých rukou odevzdáváme i svou budoucnost, abychom mohli v pokoji a vědomě prožívat každý přítomný okamžik, který nám daruješ.

1.: Otče, ty i dnes stojíš na prahu svého domu a čekáš s otevřenou náručí, až se k tobě vrátíme. Odpusť nám všechny chvíle, kdy jsme v uplynulém roce konali, mluvili i smýšleli bez tebe.

ostatní: *Smiluj se nad námi!*

1.: Kriste, ty nás učíš tomu, abychom byli po tvém vzoru ochotni stále odpouštět. Odpusť nám všechny situace, kdy jsme loni s odpuštěním váhali a zatvrzele lpěli na svém.

ostatní: *Smiluj se nad námi!*

1.: Duchu svatý, ty v nás dáváš růst novému životu Božích synů a dcer. Odpusť nám každé zranění způsobené druhým a svou mocí proměň důsledky našich hříchů v životech druhých v mocné požehnání.

ostatní: *Smiluj se nad námi!*

všichni: Ty jsi, Bože, Láska a Život, ty jsi Milosrdenství a Pokoj. Na přimluvu Panny Marie, Boží rodičky, nás osvobod' od všech pout z minulosti a otevři nás radostnému přijímání tvých budoucích obdarování. Skrze Krista, našeho Pána.

BOHOSLUŽBA SLOVA

Následující žalm může celý přečíst jeden člověk sám nebo se můžeme střídat: jeden z nás čte liché řádky a ostatní sudé.

Žalm 67

Bože, buď milostiv a žehnej nám,

ukaz nám svou jasnou tvář,

kéž se pozná na zemi, jak jednáš,

kéž poznají všechny národy, jak zachraňuješ.

Nechť se lidé radují a jásají, že soudíš národy spravedlivě

a lidi na zemi řídíš.

Ať tě, Bože, velebí národy,

ať tě velebí kdekterý národ!

Kéž nám Bůh žehná,

ať ho ctí všechny končiny země!

Evangelium

Jeden z nás nyní nahlas přečte evangelium (Lk 2,16-21).

Z evangelia podle Lukáše.

Pastýři pospíchali do Betléma a našli Marii a Josefa i dítětko položené v jeslích. Když ho uviděli, vypravovali, co jim bylo o tom dítěti pověděno. Všichni, kdo to slyšeli, podivili se tomu, co jim pastýři vyprávěli. Maria však to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom. Pastýři se zas vrátili. Velebili a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno. Když uplynulo osm dní a dítě mělo být obřezáno, dali mu jméno Ježíš, jak ho nazval anděl, než byl počat v mateřském lůně.

IMPULS

Pokud chceme, můžeme si teď přečíst impuls k dnešnímu evangeliu.

„Maria to však všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom.“ (Lk 2,19) Máme za sebou starý rok a právě vstupujeme do roku nového. A ten rok loňský, uplynulý bychom patrně nejraději nechali za zády a co nejrychleji na něj zapomněli. Udělat tlustou čáru, oddělit a zapomenout. A toto neevangelní pokušení se nemusí týkat jen koronavirového roku na společenské úrovni, ale často i velmi osobních událostí a zkušeností, které jsme prožili a kterým nerozumíme nebo nám

jednoduše nejdou dohromady s naším životem, Boží láskou a blízkostí, s tím, co jsme si mysleli a představovali... Jenže „*Maria to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom.*“

Právě toto slovo je nám každoročně dáno jako slovo do nového roku a jde o slovo, které vyjadřuje jednu z absolutních novostí křesťanství spočívající v Mariině způsobu smýšlení, ve způsobu *symbolickém*. Překlad nás zase trochu zrazuje. Mariino „uchovávání v srdci“ je ve skutečnosti „dáváním dohromady“ (συμβάλλω – symballo), tedy opakem „rozdělování, oddělování“ (διαβάλλω – diaballo, odkud pochází jméno Pokušitele). A co Maria dávala dohromady, co propojovala? Slovo, které jí bylo řečeno a které slyšela, s událostmi, které se staly, a se svým životem. „*Počneš a porodíš syna... Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího...*“ Určitě si při těchto andělových slovech udělala s Josefem nějakou představu, jak to všechno bude vypadat, jak se to odehraje. A pak... skutečnost: Betlém, venkovská díra, místnost s dobyt看em, pastýři... Cože?! Syn Nejvyššího?! Tady a takto?! A útěk do Egypta jen krátce po narození...

Maria a Josef museli mít pevnou víru, ale především museli mít mysl neustále otevřenou obrácení, aby dokázali slovo, které slyšeli, dávat dohromady se životem, který se jim dál, aby byli neustále ochotni zpochybňovat své představy a myšlenky a na první místo klást život, a ne to, co si o něm mysleli a představovali. V křesťanství je primární život. Slovo, které jim bylo řečeno, události, které se odehrávaly, a jejich život jsou neoddělitelné a svou jednotu nacházejí v Kristu. On je tím slovem, on je tím narozeným dítětem, on je jejich životem.

Možná i my si ze starého roku odnášíme něco, co nám „nejde dohromady“, co odporuje tomu, co jsme si představovali a mysleli. Ale i každému z nás bylo řečeno slovo: „*To je můj milovaný syn, to je má milovaná dcera.*“ A každý z nás ho zaslechl jedinečným neopakovatelným způsobem. V tomto křesťanském slově jsme dostali nový život, Kristův život, který v sobě propojil naše lidství s Božím synovstvím a Boha nám znovu navrátil jako Otce. A i když se někdy může zdát, že to, co prožíváme, nemá s Otcovou tváří a slovem lásky, kterým jsme byli znovuzrozeni, nic společného, v Kristu jsou slovo, události a můj život už jednou provždy neoddělitelně a radikálně sjednoceny. A pokud je začneme oddělovat, z naší víry nám toho moc nezbyde: pár vyprázdňených hodnot, několik (spíš víc) morálních zásad a nějaké to formální obřadnictví.

Když ale i letos vstoupíme do nového roku s tímto Mariiným slovem: „*Maria to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom*“, nemusíme se bát ani ohlédnout za tím, co se v našich životech stalo loni, předloni..., ani toho, co nás čeká v novém roce.

MODLITBA A SDÍLENÍ

Ted' je čas na to, abychom si vzali list papíru s Božími „podivuhodnými skutky“, které jsme v uplynulém roce mohli zakusit, a podělili se o ně. Pár takových prožitých situací můžeme pak vložit do modlitby a sestavit si svůj vlastní žalm chvály. Ten pak sdílíme s ostatními nebo se modlíme nahlas sami.

Příklad modlitby:

- I letos Bůh vstoupil do mého života a byl mi blízkým Otcem, *jeho milosrdenství trvá navěky!*
- Konečně jsem dostala sílu odpustit, *jeho milosrdenství trvá navěky!*
- Zářijové setkání s Martou mi proměnilo život, *jeho milosrdenství trvá navěky!*
- Pomoc na covidovém oddělení v nemocnici mi úplně změnila pohled, *jeho milosrdenství trvá navěky!*
- Konečně se nám podařilo přestěhovat, *jeho milosrdenství trvá navěky!*
- Po dvou měsících jsem se mohl znovu postavit na nohy, *jeho milosrdenství trvá navěky!*
- Dopis, který jsem na Vánoce dostala, mě naplnil radostí, *jeho milosrdenství trvá navěky!*

Sdílení zakončíme zvoláním:

1.: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému,

ostatní: *jako byla na počátku i nyní i vždycky a na věky věků. Amen.*

MODLITBA OTČE NÁŠ

všichni: Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvět' se jméno tvé. Přijď' království tvé.

Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes.

A odpusť' nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.

A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Amen.

POŽEHNÁNÍ

Kromě vděčného pohledu do minulosti vyhlížíme na počátku roku i to, co je před námi. Ne proto, abychom se už dopředu obávali, ale abychom si vzájemně vyprošovali pro nové dny Boží

požehnání. Pokud se modlíme v rodině, postavme se proti sobě, položme svou ruku na rameno druhého a žehnejme slovy „árónského požehnání“ z dnešního prvního čtení. V modlitbě se vystřídejme. Pokud se modlíme sami, dobrořečme stejnými slovy všem těm, které chceme na prahu nového roku vložit do Božích rukou.

Árónské požehnání:

Ať tobě Hospodin požehná a ochraňuje tě!

Ať tobě Hospodin ukáže svou jasnou tvář a je ti milostivý!

Ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a dopřeje ti pokoje!

PŘÍPITEK A ZÁVĚREČNÁ CHVÁLA

Na úplný závěr pozdvihněme skleničku s vínem nebo jiným oblíbeným nápojem a žehnejme společně Bohu:

všichni: Milosrdný a dobrotivý Otče, plný lásky a slitování, děkuji ti za uplynulý rok. Dobrořečím ti za všechno, co jsi mi v něm dal prožít a pochopit. Chválím tě za radost, kterou jsi mi daroval v každém setkání s tebou v tvém slově, v liturgii, ve stvoření i ve službě druhým. Chválím tě za každý úsměv, který jsem mohl/a dát nebo který jsem dostal/a. Děkuji ti za sílu do překonávání překážek, které letos život přinesl, i za svou křehkost, díky které jsem mohl/a zakusit sílu solidarity a pomoci druhých. Vyznávám, že jsi Bůh blízký a Bůh věrný, který mě povede po svých cestách i v roce příštím. Do tvé ochrany a důvěrné blízkosti svěřuji sebe i všechny, které jsi svěřil ty mně. Dej mi, prosím, Mariino srdce, které umí spojovat a vidět smysl všeho, co nám dáváš prožívat. Prosím o to skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Přípitek

1.: Dobrořečme Pánu.

ostatní: *Bohu díky.*